

Nr 405

Av herr **Hagberg m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 50, med förslag till höjd indirekt beskattning.*

Det skatteförslag, som framlagts av regeringen i proposition nr 50, innebär en ny, orättvis och onödig ökning av skattetrycket. Skattehöjningarna är orättvisa därför att de liksom alla konsumtionsskatter drabbar de mindre inkomsttagarna hårdast. De är onödiga därför att de helt motiveras med nya stora anslagsökningar till militära ändamål, en miljonrullning vars nytta och nödvändighet för landets yttre trygghet varken är klarlagd eller bevisad.

Alltsedan arbetarrörelsen kom till har den bekämpat den individuella beskattningen såsom den mest orättvisa formen av beskattning. Den drabbar medborgarna lika, oberoende av inkomsten, och därför så upprörande olika. Inte minst gäller detta punktbeskattning av det slag varom nu är fråga. De föreslagna skatteskärpningarna kan betyda flera procent av inkomsten för en arbetare, men endast någon tiondels eller hundradels procent för stora inkomster.

Det är naturligt att motståndet mot den orättvisa indirekta beskattningen alltjämt finns kvar inom arbetarrörelsen. I ett uttalande till de föreslagna skattepålågorna av Metalls avdelning i Olofström heter det bland annat:

Den föreslagna indirekta beskattningen av förnödenheter kan vi inte stilla-tigande godkänna, eftersom den på alla sätt avviker från den linje vi trott vara den socialdemokratiska. Vi är medvetna om att det för landets finansminister kan vara svårt att anskaffa behövliga medel, men detta bör inte ske på det orättvisa sätt som den indirekta beskattningen ovillkorligen utgör. Denna beskattningsform gör att svetsare Karlsson får betala mera till de felande försvarspengarna än vad en Bonnier, en Kreuger eller en Wallenberg kanske får göra.

Denna mening är säkerligen mycket representativ för de arbetande klas-serna. Oavsett politisk uppfattning måste varje löntagare uppfatta regeringens föreliggande skatteförslag som en klar undfallenhet för de borgerligas, de rikas skattepolitik.

Den föreslagna skärpta punktbeskattningen kan inte försvaras med att den skulle gälla umbärliga och därmed valfria varor — ett för övrigt mycket obestämt begrepp. Den höjda bensinskatten kommer att som skett i sam-band med tidigare höjning utlösa en kedjereaktion av prisstegringar på en mängd varor och tjänster, även de mest umbärliga. Elektricitet, socker och läskedrycker är för övrigt typiska nödvändighetsvaror. Följden blir sålunda att mindre inkomsttagare och barnfamiljerna kommer att hårdast få känna

skatteskärpningarna, vilka som alla punktskatter kommer att drabba den enskilde synnerligen godtyckligt.

De nya skattehöjningarna motiveras med en väldig anslagshöjning till militära ändamål. Denna miljonrullning är en eftergift för generalernas och högerns pockande krav på att vi i fråga om vårt försvar skall fortsätta att leka stormakt, utan hänsynstagande till våra faktiska förhållanden och särskilt den militärtekniska utvecklingen under senare tid. Ett verkligt neutralitetsförsvar, med utgångspunkt från för vårt land rådande förhållanden, våra faktiska resurser och alliansfria politik, avfärdas med en axelryckning, och det planeras att genomtrumfa en försvarsordning, som man inför folket inte anser sig behöva motivera, vare sig militärtekniskt, ekonomiskt eller utrikespolitiskt på annat sätt än genom hänvisning till vissa generalers propåer, i vilka för övrigt ivras för att även kärnvapen skall införlivas med den svenska försvarsmaktens utrustning, vilket projekt fördömes av en allt starkare folkopinion ur de mest skilda läger.

Utan att här närmare gå in på frågan om den kommande försvarsordningen, som först senare kommer att framläggas av regeringen och bli föremål för riksdagens behandling, vill vi bara här tillägga att det måste anses som en förkastlig ordning att i all hast, med åsidosättande av normal arbetsordning i riksdagen, genomtrumfa finansieringen av en försvarsordning, som riksdagen inte haft någon möjlighet att ta ställning till.

Det måste anses förkastligt ur demokratisk och parlamentarisk synpunkt att frågor av väsentlig betydelse för hela folket reellt avgöres av några partiledare och där den sakliga prövningen från riksdagens sida förutsättes bli av underordnad och formell betydelse.

Om vid en kommande prövning av statens utgifter det skulle visa sig att ökade statsinkomster erfordras, borde riksdagen ges möjlighet att reellt pröva andra möjligheter än de nu föreslagna.

Med hänsyn till vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 50.

Stockholm den 8 februari 1958

H. Hagberg

Knut Senander

Henning Nilsson

Gustav Johansson

Helmer Holmberg

Erik Karlsson